

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

Organ al Uniunii Generale a Notarilor Comunali și Cercuali din România

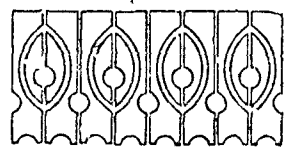
BCU Cluj / Central University Library Cluj

CUPRINSUL :

1 Oficiile de locuințe din streinătate, de: Dr. Emil Dandea.	6 Un răspuns, de: C. N. N.
2 Celebrarea căsătoriilor în ținuturile alipite de: Un notar.	7 Unificarea actelor de stare civilă, de: Ottocar Manoliu.
3 Știri alcoolice din alte țări, de: I. I.	8 Ordonanțe cu caracter administrativ.
4 Invățământul primar la sate, de: I. Sas.	9 Activitatea Reuniunilor Județene.
5 Administrația rurală, de: M. Demetrescu.	10 Publicațiuni.

Apare la 1 și 15 a fiecărei luni.

MANUSCRISELE se primesc până la 10 și 25 a lunii și nu se înapoiază.

ABONAMENTUL: Pe 1 an 250 Lei

ADRESA :

~~Notariatul~~ ~~Primăria~~

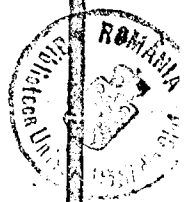
Biblioteca Universității

507 Cluj

p. u.

județul:

A APARUT :

„Administrația Comunală” manual

cuprinzând elemente din dreptul constituțional, administrativ, financiar și matrimonial, noțiuni de contabilitatea, diferite legi și regulamente, completat cu explicații teoretice și practice, cu noțiunile, exemplele necesare și practice.

Aprobat de Ministerul de Interne cu ordinul No. 19857/1926.

LUCRARE DE MARE UTILITATE PENTRU ORI ȘI CINE ȘI ÎN SPECIAL PENTRU TOATE OFICIILE PREFECTURILOR, SUBPREFECTURILOR, PRETORIATELOR, NOTARIATELOR ȘI PRIMĂRIILE COMUNALE.

Acest manual cuprinde și un foarte interesant chestionar cu întrebări și răspunsuri relative la deosebite nedumeriri, ce se pot ridica mai ales în lumea slujbașilor noștri administrativi, în cursul aplicării noii legi administrative.

Atragem luarea aminte a d-ilor: Prefecți, Subprefecți, Pretori, Notari, Primari și Secretari comunali asupra acestei lucrări care prezintă o deosebită importanță în rezolvarea lucrărilor zilnice.

Acum când comunelor le lipsește o bibliotecă care să cuprindă colecțiile complete de legi, acest manual le înlocuiește cu multă prisosință.

Cercetând indicatorul, veți găsi cu multă ușurință: legile, regulamentele, circulările, deciziunile, etc., date de fiecare Minister, veți afla numărul, ziua, luna și anul *Monitorul Oficial* în care s'au publicat.

Costul acestui volum de 1300 pagini este 300 lei.

Comenzile se vor adresa d-lui Alexandru Buha, președintele Uniunii Gen. a Notarilor Comunali și Cercuali, consilier financiar al orașului Lugoj, notând pe cotorul mandatului că suma ce se trimite reprezintă costul unui manual.

La fiecare comandă se va adăoga în plus 15 lei de fiecare exemplar, care reprezintă costul recomandării, volumul urmând a fi trimis recomandat spre a fi sigur că ajunge la destinație.

BCU Cluj / Library Cluj

A APĂRUT :

REGULAMENTELE (tip.)

conform art. 100, 264—272 al legii pentru Unificarea Administrativă și arme:

1. Regulamentul (tip.) pentru organizarea diferitelor servicii și atribuirea personalului al comunei.
2. Regulament (tip.) comunal de edilitate.
3. Regulament (tip.) de igienă și salubritate publică.
4. Regulament (tip.) de poliție comunală.
5. Statutul pentru constituirea asociației de pășune și
6. Regulamentul privitor la modul de administrare și exploatare a izlazurilor comunale și neimpărțite (urbariale).

Regulamentele înșirate aici sub 1—4 fiecare comună are să le întocmească conform art. 100, 264—272 în conformitate cu legea administrativă, prin cari va determina în mod amănunțit organizarea diferitelor servicii, atribuțiunile și retribuțiunea personalului.

Regulamentele de sub 5 și 6 sunt a se întocmi *imediat* și a se trimite spre aprobare Ministerului de Agricultură și spre a fi asociația (urbarială, posesorială) înregistrată în registrul persoanelor juridice conform art. 84 din legea persoanelor juridice din 1924.

Pentru fiecare comună trebuie 3 exemplare.

Aceste regulamente sunt tipărite fiecare separat și se pot comanda cu ramburs, dela Dl. Alexandru Buha, consilier și delegat județan Lugoj, str. Bisericii 24.

Regulamentul 1	costă	(un exemplar)	20 lei
" 2	"	"	6 "
" 3	"	"	6 "
" 4	"	"	20 "
" 5	"	"	25 "
" 6	"	"	20 "

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

Organ al Uniunii Generale a Notarilor Comunali și Cercuali din România

DIRECTOR ȘI REDACTOR RESPONSABIL:
ALEXANDRU BUHA,
consilier orășănesc, președintele Uniunii notari-
lor profesor al școlii de notari, Lugoj. :-:

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
LUGOJ, STRADA BISERICII No. 24.

PRIMREDACTOR:
Dr. ALEXANDRU VASILIE

Domnule Notar și Domnule Primar!

Primum delat Ministerul de Interne Direcțiunea Comunală ordinul No. 415 relativ la modificarea legii maximului. Din acest ordin citim că și autoritățile superioare au constatat că propunerile Uniunii noastre pentru modificarea legii au fost juste și că veniturile din taxele legii maximului nu acopere nici a 90-a parte din cheltuielile bugetare a comunelor noastre rurale, și ale orașelor.

Avem să înaintăm și noi proiectul nostru de modificare a acestei legi prin care nu putem cere alt ceva decât impunerea și perceperea cheltuielilor comunale în sarcina fie cărui contribuabil în mod just și pe baza veniturilor lui anuale.

Vă rugăm Dle Notar și Dle Primar, să binevoiți a ne trimite imediat, dar mai târziu în 5 zile propunerea Dv. având în considerare dispozițiunile art. 244—256, 268 din legea administrativă și legea maximului.

Lugoj, la 17 Februarie 1927.

Alexandru Buha
președintele Uniunii gen. a notarilor comunali și cercuali.

Ordinul este următor:

România, Ministerul de Interne, Direcțiunea Comunală No. 415 din 29 Ian. 1927, Domnule, Din aplicarea legii maximului taxelor și contribuțiilor comunale dela 1923 și până în prezent s'a constatat, că este necesar să se aducă modificări acestei legi, după cum se arată mai jos: 1. A se stabili cari impuneri trebuiesc denumite „taxe” sau „contribuțiuni” și modul cum pot fi înființate; 2. A se preciza textul

tabelei de taxe pentru a se înlătura nedumeririle constatate la interpretarea lor; 3. A se scoate din tabelă acele taxe cari s'au constatat că sunt vexatorii sau nu dau venituri cari se îndreptățească menținerea lor; 4. Indicarea taxelor cari urmează a fi introduse în tabele; 5. A se desvolta art. 4. punându-se în acord cu dispozițiunile art. 268. din Legea de unificarea administrativă; 6. A se examina dacă legea nu trebuie să autorizeze și consiliile județene ca să introducă unele taxe în folosul județelor. În acest caz a se stabili cari dintre taxele prevăzute în tablou sunt susceptibile a fi întrebuintate pentru județ; în ce proporție și dacă pot fi impuse și percepute de către funcționarii comunelor, odată cu taxele comunale, astfel ca să nu dea naștere la cheltueli suplimentare de constatare și încasare. 7. Complectarea art. 2. din Legea maximului relativ la căile de constatare și impunerea taxelor și contribuțiilor comunale. Vă rugăm a examina, împreună cu autoritățile comunale din județul Dvoastră, cu excepția municipiilor, modificările ce trebuiesc aduse Legii maximului, *astfel ca până la 20. Februarie 1927* să ne înaintați propunerile Dvoastre pentru fiecare din punctele de modificare indicate mai sus, precum și altele ce ați socoti necesare. La raportul Dvs. veți alătura și copii depe rapoartele făcute de autoritățile comunelor urbane reședințe și nereședințe asupra acestei chestiuni. Prezentul ordin circular s'a expedit Prefecturilor de județe și primăriilor. p. Ministru, N. G. Musicescu, p Director General, V. Al. Constantinescu.

Pentru îndreptare.

Chestia încorporării Notarilor în cadrele funcționarilor comunali a format obiectul principal de discuție a adunării Uniunii noastre, care s'a ținut în 16 Septembrie 1926 în Oradea, — unii dintre Colegi pledând pentru încorporarea noastră în rândul funcționarilor comunali, iar alții pentru menținerea situației actuale în calitatea de funcționari de stat.

Astfel fiind, — adunarea — în urma diferințelor de păreri, neputându-se provoca o hotărâre rezultată cu asentimentul tuturor membrilor, a decis asupra acestei chestiuni prin votare nominală, — ajungând la preponderanță voturile părții, cari preconiza ideea funcțiunii comunale a Notarilor.

Am învățat și știu să apreciez părerile fiecărui individ a păturei sociale, cu osebire în cazul de față, manifestându-se aceasta părere în masă oareșcareva, de către Colegi în același ogor al vieții, dar numai atunci și în cazul când denotă un scop bine determinat, — nu pot însă, ca în cazul present să colaborez pe lângă o idee absolut vătămătoare intereselor Corporațiunii noastre.

Nu am consimțit la acesta nici cu ocaziunea adunării Uniunii noastre și nu pot ca să consimt la această nici în urma argumentelor cu cari pledează Colegul nostru anonim în lucrarea sa intitulată „Cu soț sau fără soț“. apărută în „Administrația Română“ No. 23 deoarece în aceasta privință cărările ne sunt opuse.

Greșala asupra modului de rezolvire a obiectului în chestiune o atribui în primul rând Prezidiului nostru, care cu atâta ușurință a administrat o chestiune atât de importantă în viața noastră.

Departate orice cuget ce ar tinde pentru a supăra Presidiul, sunt pe deplin convins de bunavoință cu care ne administrează chestiunile noastre ale tururora, aci numai atâta, că ocupându-se mai de aproape cu acest obiect, nu cădea în greșala în care a căzut.

Mulțumită Domnului, chestiunea azi se presintă ca neavenită, deoarece Comisiunea compusă pentru redactarea memoriului relativ la modificarea Legii pt. Unificarea Administrativă a adoptat memoriul întocmit de subsemnatul și aprobat de către Reuniunea Notarilor din județul Satu-Mare astfel fiind, memoriul înaintat de către Uniunea noastră. Domnului Ministrn de Interne, nu este altceva de cât memoriul județului Satu-Mare, în care nici decât nu se perconizează ideea Notarilor ca funcționari comunali, se apreciază însă mult principiile salubre a Legiutorului, prin care ne ridică la nivelul binemeritat, încorporându-ne în cadrul funcționarilor de stat.

E incontestabil, că Legea în chestiune are multe lacune, — în forma ei este inaplicabilă, necondiționat reclamându-se colaborarea Notarului comunal, după

Legea menționată frustată în drepturi, — cauză pentru care sa solicitat modificarea legii.

Și atunci, când dezideratele noastre formulate în memoriu vor găsi echoul cuvenit prin îndreptarea greșelilor Legiutorului, — singura cale ce poate să asigure o administrație sănătoasă, — țin a crede, că Corporațiunea noastră, în urma muncii asiduă și istovitoare ce o depune în ogorul vieții administrative, s'a ajuns aspirațiunile sale binemeritate.

În acast caz puterea conducerii în viața administrativă comunală rurală fiind așezată în mâinile noastre. înțelegând, că forța intelectualității noastre va stăpâni puterea debila a Primarului comunei rurale, impropriu pentru acțiune independentă, — cred a fi ajunși în drepturile noastre juste.

Pentru aceste drepturi țin de eficace a încinge lupta noastră, umăr la umăr, abandonând cu totul ideea funcționarului comunal, — care luptă am fermă speranță a o duce la izbândă atunci, când aceasta luptă va simboliza cinstea, caracterul și munca noastră depusă pe altarul sfânt al Neamului nostru.

În jurul acestui steag trebuie să incingem lupta noastră, pentru aceasta ideie trebuie se ne arătăm vrednici luptei noastre, și să nu uite nici unul dintre noi, că formăm o familie, și că membrul rătăcit aduce pată și rușine familiei din care face parte.

Și'n aceasta luptă a noastră. în puterea principiilor sulevate vom repune felul transferărilor uzuale în zilele de azi, singurul motiv și cauză pentru care mulți dintre noi, precum și Dl. Coleg anonim în articolul său a colaborat pe lângă ideea Notarului în funcțiunea comunală.

Domnilor Colegi! Nici decât nu sunt de acord pe lângă ideea Notarului în funcțiune comunală, încorporarea noastră în cadrele funcționarilor de stat pentru noi trebuie să renască o îndestulire a situației pe lângă eluptarea drepturilor noastre în condițiunile sulevate.

În aceasta calitate vom tinde a asigura interesele statului, respectând intru toate drepturile comunelor de sub conducerea noastră, cari formează o integritate a statului nostru.

Interesele vitale ale statului cât și ale comunei sunt asigurarea bunului mers al treburilor vieții administrative, — ce nu se poate ajunge decât prin asigurarea continuității de muncă, — astfel fiind ideea inamovibilității noastre va lua ființă prin necesitatea reclamată de interesul public.

Și ca rezumat Domnilor Colegi! O luptă nu se poate câștiga de cât prin aducere de jertfe, lucrând pe mai departe cu abnegațiune, cinste și onestitate.

· Leon Bârle
notar.

ADMINISTRATIA ROMÂNĂ

Organ al Uniunii Generale a Notarilor Comunali și Cercuali din România

DIRECTOR ȘI REDACTOR RESPONZABIL:
ALEXANDRU BUHA,
consilier răsăneac, președintele Uniunii notari-
ilor profesori al școlii de notari, Lugoj, :-:

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIA:
LUGOJ, STRADA BISERICII No. 24.

PRIMREDACTOR:
Dr. ALEXANDRU VASILIE

Oficiile de locuințe din streinătate.

Acestea instituții publice există și în străinătate, chiar și în țările unde s'a ajuns demult la libera transacțiune în materie de locuințe. — Este însă o deosebire fundamentală între activitatea lor, în acele țări și la noi. Până când la noi aceste instituții rechiziționează și fixează chiriile, acolo fac cu totul altceva. — În cele mai multe țări occidentale oficiile de locuințe sunt nește instituții sociale de supraveghere a igienei locuințelor. Ele să îngrijesc cu măsuri sistematice potrivite, ca locuințele cetățenilor să fie în condițiuni omenesti. Prin culegeri statistice și studii la fața locului recunosc și stabilesc neajunsurile apoi luptă pentru eliminarea lor. Prima lor preocupare este asigurarea curățeniei și igienei locuințelor și ameliorarea supra-populațiunii.

O grijă serioasă a oficiilor de locuințe din orașele engleze și germane este d. e. stărpirea insectelor, în primul rând a păduchilor de lemn (stelnițe). S'a ajuns la convingerea, că fără măsuri preventive serioase, încetul cu încetul toate locuințele se umple cu asemenea insecte. Căci cu ocaziunea deselor mutări obicinuite mai ales în orașe la clasa săracă, — se transportă insectele și în apartamente până atunci salubre. Asemenea se umple și mobilierul locatarului care a venit din o locuință curată dar plină de insecte.

Pentru stăvilirea răului acestuia oficiul de locuințe din Augsburg (Germania) a luat următoarele dispozițiuni: *)

Nu are voie nici un chiriaș să se mute din locuința sa și să se strămute într'alte, înainte de a se examina locuința că sunt sau nu acolo stelnițe. Este indiferent, că mutarea să face într'o casă nouă, ori veche. Nimeni nu se poate opune acestei examinări de casă. — Dacă se constată existența stelnițelor în casă, nu se aprobă mutarea atâta timp, până când nu se va constata cu ocaziunea unui nou control că insect-

tele sunt stărpite. La casele de lemn se procedează extrem de sever.

Măsurile acestea se îndeplinesc de către Oficiul de locuințe din Augsburg, din anul 1922 și prin aceasta s'a ajuns însă numai la rezultatul, că locuințele libere de insecte au fost apărute de importarea lor. S'a constatat totuși că metoda aceasta singura nu duce la scopul dorit, pentru că deși a fost desinfectat cât se poate de bine mobilierul din locuință, totuși de multeori ouăle insectelor din vre un unghiuliț nu au fost distruse. Asemenea au rămas insecte în pod, în pivniți, de unde au revenit în locuințe cu diferite utenzilii casnice.

În sfârșit desinfectarea unei case vechi este aproape imposibilă, dacă întreaga casă este plină de insecte. Unghiulețe de ascunzișuri se găsesc pretutindeni. Crepăturile nu se pot acoperi perfect, de unde rezultă că desinfectarea cu gaz se face fără rezultat și insectelor li-se oferă posibilitatea de-a-se refugia într'o altă locuință. Peste câteva ore revin în măsura, în care dispăre gazul.

Insuficiențele acestea s'a căutat să se înlăture în modul următor. Ca să se poată avea o anumită garanție contra răspândirii insectelor, trebuie să se aplice în toate cazurile o desinfectare efectivă asupra întregii averi mobile, ce se instalează în noua locuință. Desinfectarea se face prin un gaz, care omoară și ouele. Acest lucru e posibil numai în decursul strămutării, deci în carul de mutare, unde se găsește la oaltă tot mobilierul și utensiile. După ce aici se găsește tot ceea ce ar fi putut ascunde stelnițele, este cel mai simplu lucru de-a desinfecta în carul de mobile toată avere mobilă. Spre acest scop s'a propus construirea unui car corespunzător.

Pereții acestui car trebuie să fie căptușiți cu atare metal, care să nu fie atacat de gazul desinfectant și trebuie să se închidă ermetic. El

*) V. „Zeitschrift für Wohnungswesen No. 3. — 1926.

mai trebuie să fie destul de mare pentru ca mobilele, paturile, tablourile etc să poată fi așezate în așa depărtare unele de altele ca gazul să poată pătrunde.

Orașul Augsburg intenționa să ia în regie proprie acel camion de desinfectare și întrebuințarea lui să fie obligatorie pentru toți chiriași năpădiți de insecte.

Tot în Germania, în orașul Cassel, la punerea oficiului de locuințe în conțelegere cu oficiul sanitar orășenesc, s'a înființat încă în anul 1920 o secție, care a preluat stârpirea insectelor, mai ales a stelnițelor. Instituțiunea aceasta a fost necesară, — expunea raportorul consiliului comunal, deoarece institutele pentru curățirea locuințelor, cari au executat până atunci stârpirea insectelor, nu au avut destulă grijă, dar nici mijloacele întrebuințate nu au produs rezultatul dorit. — Institutul de desinfectare orășenesc întrebuințează la stârpirea insectelor, cu mult succes, gazul „Cyclon“ fabricatul „Societății Germane pentru stârpirea insectelor“. Normele impuse de oficiul din Cassel sunt asemănătoare celor din Augsburg, înse executarea diferă.

Nu are voie să se mute nime, pânăce nu prezintă un certificat dela oficiul orășenesc de desinfectare, că aranjamentul din locuință este liber de insecte. Esmisul institutului examinează aranjamentul din locuință și eliberează certificatul. Dacă se constată, existența insectelor se desinfectează mobilierul în locuința veche.

Procedura este următoarea: Locuința se astupă bine pe la uși și ferestri și toate celelalte locuri, unde este necesar. Esmișii oficiului, cari execută acest lucru, sunt spre acest scop foarte bine instruați și se îngrijesc ei însăși, ca să facă o închidere ermetică. Paturile se desfac, tablourile se iau de pe pereți, dulapurile se ridică, lăzile se deschid și toate se îndepărtează una de alta, ca să poată pătrunde gazul în toate crepăturile de insecte. Introducerea gazului se face prin apertura cheii dela ușa de intrare. După trecerea alor 24 ore intră esmișii institutului de desinfectare cu mască de gaz. Fereștile se deschid pentru durata de 6 ore. După aceasta urmează o examinare cu un aparat, pe ru a constata, dacă mai este gaz în

camere. În caz afirmativ se deschid din nou fereștile pânăce nu este certitudine că nu mai este nici un pericol.

Rezultatele obținute prin procedura aceasta în Cassel, sunt satisfăcătoare. În decurs de un an au fost desinfectate 422 încăperi în 212 locuințe. După procedura aceasta aranjamentul este sigur curățit. Locuința veche încă stă curată și poate să fie ocupată de către noi chiriași după terminare procedurii similare în locuințe de unde să mută. În felul acesta se cere pentru fiecare casă numai o singură desinfectare, până când cu sistemul din Augsburg se desinfectează separat locuința și separat mobilierul.

Lupta contra insectelor în atari locuințe, pe cari nu le evacuează locatarul, întâmpină mai mari greutăți. Aici este vorba mai ales de oameni săraci, cari sunt plasați în locuințe în cari sunt incuibafe insectele. Nici locatarul nici proprietarul caselor acestora nu sunt în stare să suporte cheltuelile de desinfectare. În anul 1922 costa desinfectare unui spațiu 1 m³ 3.30 mărci.

În asemenea cazuri oficiul de locuințe încearcă să induplece pe proprietari și chiriași să suporte în comun spesele de desinfectare. Când se constată, că nici proprietarul nici chiriașul nu pot suporta cheltuelile, le ia asupra sa oficiul din bugetul orașului. Spre acest scop a preliminarat orașul Cassel în anul 1922 pentru locuințele private 20 mii, iar pentru cele orașenești 500 mii mărci.

În sfârșit ar fi de observat, că examinarea locuințelor spre a ști dacă sunt infectate sau nu, se poate face cu folos numai prin organe instruate anume spre acest scop.

* * *

Acele dintre comunele noastre, cărora le permit puterile materiale, ar fi bine să se ocupe cu aceasta problemă importantă pentru sănătatea publică și traiul mai bun al cetățenilor.

Cu incetul vor trebui să se transforme și oficiile noastre de locuințe în instituțiuni sociale de supravegherea locuințelor și de măsuri preventive contra plăgilor de locuințe. Care oraș sau comună rurală va lua inițiativa în aceasta direcțiune?

Dr. Emil Dandea, Tg. Mureș.

Celebrarea căsătoriilor în ținuturile alipite.

Legea pentru unificarea administrativă la art. 60. dispune, că primarul este ofițer al stării civile

Uniunea noastră încă înainte de votarea legii a intervenit în diferite rânduri la forurile competente, cerând, ca ofițerul stării civile în comunele rurale să fie notarul, din motivul, că funcția stării civile este o funcție eminentă de stat și deci exercitarea ei i-ar compete de drept funcționarului de stat și nici decum organului local.

Durere însă nu a putut izbuti.

Legile și ordonanțele în vigoare referitoare la starea civilă, mai ales în Ardeal pretind un studiu serios și în labirintul lor numai un funcționar calificat se poate orienta.

E adevărat, că primarul poate da delegație — afară de celebrarea căsătoriei — și notarului însă tocmai acest lucru este jignitor pentru notarii cu o calificare academică și e absolut în dauna prestigiului lor și ca reprezentanți ai puterii centrale — să primească delegație dela organul local, care nu în puține comune nici nu ar putea-o semna.

Convingându-se factorii competenți că cel puțin în provinciile alipite — e imposibilă executarea legii adm. referitor la funcția oficiului stării civile, încă în anul 1925 cu un articol unic s'a adus o lege, care dă drept notarilor că în anul 1926. să funcționeze încă ca ofițeri ai stării civile în teritoriile alipite unde în baza legilor existente acolo ei au fost ofițerii stării civile.

Până aici nimic de zis.

Apropiindu-se anul 1927, Uniunea iarăși a intervenit la factorii competenți cerând prelungirea dreptului dat notarilor prin articolul unic susamintit, până la o eventuală modificare a legii administrative sau cel puțin pe anul 1927.

Ministerul de Interne cu o ordonanță a prelungit și pe anul 1927. valabilitatea legii suscitată.

Nu voesc a discuta asupra acestei ordonanțe, căci ordonanțele date de forurile competente superioare nu se discută ci se execută. Imi iau îndrăzneala însă a-mi spune modesta mea părere individuală în aceasta materie.

Se naște întrebarea, dacă cu o ordonanță simplă se poate modifica o lege?

Din punct de vedere iuridic acest lucru este inadmisibil, căci o lege existentă numai cu o altă lege se poate schimba sau modifica.

Așa stând lucrul cred, că căsătoriile încheiate în anul 1927. de notari — dacă s'ar pronunța forurile judiciare — le-ar declara pe toate de nule și neavenite, din vițiu de fond cauzând prejudecii vătămătoare părților, — ordonanța ministerială suszisa neputând schimba dispozițiile categorice ale legii.

Ar trebui deci necondiționat adusă iarăși o lege cu u art. unic analog celei aduse în 1925 cu care s'ar prelungi încă pe un an sau până la o eventuală modificare a legii — dreptul notarilor de a rezolvi agendele oficiului stării civile în părțile țării unde și până acuma ei au fost ofițeri ai stării civile.

E adevărat, că aceasta lege trebuia să se voteze încă în anul 1926. căci iarăși e principiu de drept că o lege nu poate avea putere retroactivă; în mod excepțional s'au putea pronunța și însuși textul legii, că are efect retroactiv începând cu 1 Ian 1927.

Aceasta ar fi rezolvirea legală și constituțională a acestei chestiuni importante, având și notarii conștiința împăcată, că încheind căsătorii și mai departe, nu comit nici-o ilegalitate.

Un notar.

Știri alcoolice din alte țări.

Di Diodor, prin ziarul „Indreptarea“ No. 4/927, sub „Însămnări“, — spunea că, — în departamentul Senei (Franța), nu s'a putut ține ședințe de către curtea cu jurați.

Și la noi, — de multe ori, — nu se țin ședințe de curțile cu juri, — pentru că, jurații nu se prezintă la chemarea președintelui, fie că ei sunt împedcați de afaceri, fie că nu au

nici o diurnă, cel puțin, echivalentă existenței în orașul curți cu juri.

În departamentul Senei, toți jurații au fost prezenți, dar . . . nu au avut ce judeca, că, în acel departament, — după cum spune Di Diodor, — deși cu populația cea mai nervoasă și cu lupta pentru existență cea mai grea, totuși dela o sesiune până la alta, nu s'a făcut nici un

atentat, nici o crimă și în fine nici o faptă de compentința curții cu juri.

În acel departament erau multe fabrici de absint (beutură alcoolică), — fabricile acelea au fost închise și toate infrațiunile ce muritorul le savârșea sub influența beuturii alcoolice, dispărând aceasta, au dispărut și consecințele ei.

Mai spune Dl Diodor „La noi criminalitatea este în creștere, — și creșterea aceasta e înir'un just și proporțional raport cu progresul, — fatal progres! — al alcoolismului în populația noastră, mai cu samă în populația rurală“.

Prin coloanele acestii reviste s'au arătat multe referitor la cârciumile comunale. S'a descris trecutul cârciumilor și ceva din prezent. Părerii desinteresate, observări la fața locului, văzute zilnic, — nu de prin ziare sau din fuga automobilului.

În acelaș continent, — Europa, — o problemă, a alcoolismului, rezolvată în 2 feluri: — În ținuturile Senei guvernele închid fabricile de beuturi alcoolice și curțile cu jurați, nu au ce mai judeca;

În România mare, — nu erau de ajuns criminalitățile și toate relele ce decurg din beuturile alcoolice când era redus numărul cârciumilor la una pentru 300 capi de familie și s'a sporit la una de fiecare sută de capi de familie conform legii M. B. S. — așa că răutățile și criminalitățile se vor spori de 3 ori, iar instanțele jurecătorești vor avea de 3 ori mai multe pricini de judecat.

Dispozițiunile legii referitoare la supravegherea cârciumilor și măsurile contra beției, au rămas și sunt litere moarte, — electivul primar nu le poate aplica, — iar cele lalte organe de control și vizate a aplica legea sunt prea de

parte de cârciuma din comuna rurală.

Din zorii zilei, și până târziu noaptea, „plebea proletară“ joacă cărți și alte jocuri de noroc în întunecata clădire de ceața fumului de tutun și își asvârle banul muncit, de toți ai casei, pe băuturi otrăvite; — își pierde timpul în neactivitate, iar vitele și toată gospodăria este lăsată pe sama copiilor și femeii.

Improprietăritul de azi, — proletarul de mâine, — căci fondul (pământul) îl va captura mănuiitorul de alcoolice, — ca și în trecut, — în loc de a deveni un element de ordine și activ, dacă cârciuma rurală actuală se mai menține încă mult timp, legea agrară a eșuat. — Pământul nu poate să fie muncit cu niște vite lincezite din cauza ne îngrijirii și cu niște instrumente agricole ruginite și cârpite în pripă când ciocârliia a anunțat sosirea primăverii; — desordinea, mizeria și toate relele vor bântui, ca și în trecut lumea rurală.

Desființarea cârciumilor rurale va aduce în lumea rurală *moratitatea, ordinea, munca și prosperitatea*. Și, pentruca, improvizării cârciumari rurali să nu mai poată intriga mulțimea avidă după alcoolice, — depozitele ce ar vinde beuturi numai cu ridicata, — ar discredita plânsetele prefăcute ale cârciumarilor, cari sunt cei mai norocoși dintre comercianți. — Un cârciumar numai, din 3 care există în o comuna cu 300 capi de familie (1500 suflete), în 2 luni a făcut dever (afacere) de 100.000 lei, pentru beuturi alcoolice, iar vin sau bere nu s'a consumat nici un litru, mai ales că aceste beuturi nici nu se găsesc la cârciumari.

I. I.
Mehedinti

Învățământul primar la sate.

O chestiune, care ar trebui să ne preocupe cât mai serios este mizeria în care se aillă astăzi multe comune lăsate uitării, comune în cari numărul analfabelilor crește și nu scade, nu din vina învățătorilor respectivi, nu din vina locuitorilor, ci din motive serioase dictate de împrejurări, din vina mai multor factori.

Se știe, că sub vechea stăpânire pondul principal s'a pus pe întunecarea românilor, mai ales în părțile unde s'au lăsat să fie ținuți în întunec, adică în majoritatea comunelor sărace cu populație curat românească și datorită acestui fapt dureros, avem și astăzi școlile moștenite dela confesiune, care săracă fiind, n'a putut

construi palate nici la comunele mai mari, iar azi acele școli sărăcicioase nu mai incap nici jumătate din elevi și deși se impune prin lege învățământul obligatoriu pentru toți copii în vârstă de școală, mulți copii nu pot fi primiți la școală și trebuie să rămână analfabeți spre rușinea conducătorilor comunelor respective, cari pe lângă toate sforțările nu pot schimba neplăcuta situație în care au ajuns.

Ziarele spun, că numărul personalului didactic a crescut și astăzi e de 4 ori mai mare față de cel din timpurile normale. Această afirmație poate fi chiar adevărată, însă adevărat e și faptul, că mai ales la școlile

divizate și la cele medii a crescut numărul catedrelor, pe când școlile cu o singură putere didactică au rămas și pe mai departe în vechea situație tot cu o sală de învățământ și tot cu un învățător.

Avem foarte multe comune, în cari numărul elevilor e mai mare de 60, (cât e dator un învățător a instrui) unde instruirea restului e legată de bunul simț al respectivului învățător.

Până-când la comunele românești se observă mizeria descrisă mai sus la comunele minoritare, cari sub fosta stăpânire erau privilegiate, găsim câte 4—5 puteri didactice retribuite în prezent de stat, numărul școlilor medii crește mereu și în urmă ne mirăm, pentru-ce e mai mare numărul elevilor minoritari, pentru-ce e mai mare numărul meseriașilor și a comercianților minoritari, ne gândim la naționalizare și altele, dar numai ne svârcolim inzadar, fără a putea ajunge la rezultatele dorite, iar vina o aflăm totdeauna în nepăsarea românilor.

Zadarnic suntem astăzi stăpâni pe plaiurile noastre, căci și astăzi le zicem minoritarilor „jupâne“ și astăzi ei ne sunt stăpâni, căci copiii lor învață carte și meserii, iar ai românilor dacă se pot deslipi de casa parintească, se duc *sluși* la minoritari.

Singurul remediu ce s'a aflat până azi pentru încurajarea edificării de școli, este acela, că materialul lemnos se acordă gratuit, dar la celelalte necesare nu se mai gândește nimenea și sunt foarte rari cazurile,

când pe lângă ajutorul de mai sus a mai acordat statul și ajutoare bănești.

Până-când la comunele românești trebuie să se construiască școlile abia acum din asudoarea locuitorilor respectivi, la cele minoritare au fost construite de mai înainte sau din partea statului maghiar sau cu ajutoare bănești acordate cu mână largă de stat, atunci, când românului 'i-se cerea numai să plătească dările grele și să dea cătane voinice „Impăratului“ atunci când pe căi nedrepte s'au luat pământurile românești și s'au acordat bisericilor catolice și lutherane, cari apoi natural, s'au putut susține și și-au putut edifica localurile necesare pentru răspândirea culturii.

Pre-cum în trecut edificarea și susținerea unor școli a fost sarcină publică, tot așa ar trebui să fie și astăzi sarcină publică edificarea și susținerea școlilor la comunele uitate atunci cu voia, la comunele curate românești, cari astăzi nu mai sunt minoritare. Trebuie să se incasseze impozite speciale, din cari să se construiască fobularele de lipsă pentru răspândirea luminii în toate unghiurile părăsite până acum, iar puterile didactice deocamdată trebuiesc plasate după numărul locuitorilor din comune și nu după sălile de învățământ nedreptățindu-se majoritatea comunelor românești în cari abia aflăm una-două săli de învățământ, față de cele minoritare cu săli multe și aziluri construite în baza protecției de pe vremuri.

I. Sas, notar.

Administrația Rurală.

Un stat, ca să poată avea pretențiunea de „Stat civilizat“ nu înseamnă a se îngriji numai de progresul orașelor mari care sunt centre importante de industrie sau comerț, și care să formeze criteriul după care să se poată constata civilizația lui, ci pentru a fi la înălțimea acestei pretenții, este necesar ca întreg teritoriul său să progreseze proporțional cu posibilitățile materiale, sau corespunzător capacității conducătorilor fiacerei subdiviziuni teritoriale. Ceeace observăm astăzi însă este că, numai conducătorii marilor orașe își dau toată silința pentru a le îndruma pe acestea cu orice chip pe calea progresului. Nu același lucru se poate vedea în administrația rurală, a comunelor noastre din restul țării. — Pe când la orașe, cu toate că tot prin sufragiul universal se recrutează capul administrației, care este primarul, însă datorită faptului că acolo sunt multe personalități capabile, și atât cel ales primar, cât și consiliul comunal ce-l înconjoară fiind demni de rolul lor, se pot achita echitabil de îndatoririle impuse

prin legi în calitatea ce au de administratori comunali. — În restul țării, deși proveniți din același sistem de eligibilitate, atât primarul — capul administrației comunale — cât și consiliul comunal din care emană, au mare diferență de cele de mai sus. Este lucru constatat că, mulți dintre primarii comunelor rurale sunt analfabeți, sau aproape analfabeți, iar cei ce știu a citi și scrie, neavând nici o pregătire administrativă pentru postul ce ocupă, se numesc primari numai ca să aibă cine semna teancul de hârtii lucrate, pe care i-le prezintă secretarul comunal sau notarul, fără a putea concepe sau iniția ceva în toată durata mandatului său. Și nu generalizez cazul, dar cred totuși că nu exagerez, dacă consider că 90% din aceștia fac parte din cele două categorii de mai sus, iar 10% ar rămâne scoși din aceste categorii însă nici aceștia demni complectamente de rolul misiunii lor. Unii se disting fiind mai buni scriitori, alții mai energici, sau binevoitori, însă aproape în nici o comună rurală din teritoriul statului român,

nu s'a văzut primari rurali, care să fie capabili a executa legile în adevăratul lor spirit conceput de legiuitorul făuritor. Știm cu toții, că legiuitorul român, în toate împrejurările s'a trudit a elabora cele mai perfecte legi, bazându-se pe cunoștințele membrilor comisiunilor de întocmirea anteproectelor, sau pe experiențele căpătate prin streinătate.

Țirând seamă că o lege, oricât de perfectă ar fi prin textul ce conține, dacă cel chemat și însărcinat cu aplicarea ei nu corespunde cerințelor acelei legi, și deci nu știe cum să facă uz de aplicațiune, acea lege devine imperfectă.

O lege deși mai puțin perfectă prin natura textului, dar dacă cel ce o aplică este capabil și știe a întrebuița textul ei în cazul ce întâmpină, acea lege prin buna aplicațiune devine cea mai perfectă. Exact acesta din urmă este cazul cu administrația comunelor noastre rurale. Ceva mai mult însă, că deși s'ar găsi unii primari sau consilii comunale care să se îngrijească, și de progresul comunei, dar pentru a satisface cerința legii, sau interesul general al comunei, ar trebui să nemulțumească o parte din locuitorii acelei comune, care pun ca de obicei mai presus interesul lor personal de cât cerințele legii sau progresul comunei. În acest caz, primarul, care este locatar și de multe ori legat cu diferite interese de persoana nemulțumită, preferă în cele mai multe cazuri să rămână în asentimentul locuitorului și în dauna legii sau interesului general al comunei. Astfel s'ar putea enumera:

1) Regulamentul pentru alinierea satelor și pentru construirea locuințelor țărănești, care deși datează dela 1894, nu s'a pus în aplicare nici până în prezent. Locuitorii comunelor rurale, construiesc case și alte ecarete și execută împrejmuirii, fără nici o autorizațiune prealabilă. Comisiunea prevăzută de art. 19 din acel regulament, la cea mai mare parte din comune, nici nu există înființată, și chiar acolo unde cine știe prin ce împrejurare a luat ființă pe hârtie, activitatea ei este nulă. Din această cauză, starea comunelor rurale — în special cele moșnenești și care nu sunt înființate în baza unui plan — este foarte îngrijorătoare. Dacă va mai dăinui această stare de lucruri cel mult 10—15 ani, multe din ulițele strâmte și colite ale satelor, care azi pot fi cu anevoință parcurse, vor deveni complet impracticabile, fiind strămtorate de ambele părți prin reînnoirea împrejmuirilor. Casele și ecasetele se construiesc în majoritatea cazurilor în zona drumurilor, în punctele cele mai înaintate, fără nici o autorizațiune prealabilă.

De condițiunile impuse prin acel regulament. pe care trebuie să le îndeplinească o nouă locuință, nu se ține nici un cont. Casele se construiesc: cu spatele la stradă, fără ferestre spre stradă, în locuri joase expuse inundațiilor și chiar în timpuri ploioase, neîndeplinind mai nici una din condițiunile legale.

2) O altă chestiune importantă, este paza holdelor locuitorilor. În special în timpul de față, când avuția agricolă a țării, — care este avuția de căpetenie a statului român, — a scăzut simțitor, un inconvenient destul de temeinic, este modul de remunerare al păzitorilor acestor holde — Legea poliției rurale, reglementează această pază prin angajare de guarzi câmpeni, care să se plătească din fondurile comunale. În practică însă se întâmplă cu totul altfel. Paza se face în mai toate părțile de guarzi angajați cu plata în natură. Prin acest procedeu — neprevăzut de lege — pe zi ce trece, se încurajează furturile din câmp. Cea mai nimerită posibilitate de a fura cereale din câmp, este faptul că, guarzii, cu ocazia perceperei dreptului cuvenit lor pentru pază, depozitează acele cereale în câmp, în mijlocul lanurilor, de unde foarte ușor pot fura și altele și depozita împreună cu cele percepute drept pază, nemai putând fi controlați, afară de cazul când ar fi prinși asupra faptului. Dela un timp, acest procedeu a devenit foarte mult practicat, cu atât mai mult, cu cât, atrași de avantajele de mai sus, se angajează ca guarzi persoane cu purtările cele mai rele din comune, contrar dispozițiunilor legii poliției rurale.

3) Vine apoi problema igienei, salubrității, edilitații și sistematizării, poliției comunale, etc. care deși cad în sarcina comunelor rurale, totuși sunt în strânsă legătură cu mersul statului în general.

Pentru a pune capăt acestei stări pre care, în care ne aflăm, mai ales astăzi, când prin legea administrativă s'a tins spre descentralizare și autonomie comunală, și s'a lăsat liberă inițiativa locală, — scoțându-se de sub tutela administrativă comuna — se cere mai multă muncă și stăruință și care nu se pot aștepta dela autoritatea comunală, fără imboldul superiorilor lor.

Pentru aceasta, am crezut necesar, să expun pe această cale celor în drept situația comunelor rurale, rugându-i în special pe Domnii pretori singuri în măsură directă a supraveghea executarea legilor de mai sus cât și a altora de interes public de către autoritatea comunală respectivă, care fără imboldul superiorilor, vor urma la infinit drumul ce au apucat, care duce

la ruină, iar legile pentru ei vor rămâne căzute în desuetudine.

4) Și în sfârșit, încă una dintre cauzele mai de căpetenie, care justifică cele arătate mai sus, provenită chiar din lacuna legilor, este și chestiunea conducerii oficiului de stare civilă. Prin legile trecute și actuale, în vechiul regat, primarul a avut și are calitatea de ofițer al stării civile și numai prin delegație specială, el poate atribui această calitate, unui alt membru din consiliu sau notarului, și acestuia din urmă numai pentru a redacta actele de nașcuți și morți, în materie de căsătorie însă, calitatea de ofițer al stării civile fiind atribuită exclusiv primarului. Prin acest text al legii, notarul devine subordonat primarului, fapt care contribuie la scăderea prestigiului notarului, care în realitate conduce complectamente oficiul stărei civile, redactând și păstrând actele acestui oficiu, îndeplinind astfel toate îndatoririle impuse prin lege primarului în această calitate, afară de semnătură, pe care de obicei primarul o aplică pe registre din timp în timp, când se fac mai multe acte de semnat, sau pe buletine, la finele lunii când se trimit serviciului Statistic. Dealtfel primarul, prin însăși natura funcțiunii sale nefiind în permanență în birou, nu poate elibera personal autorizațiunile și redacta actele de naștere s'au înmormântare care se ivesc instantaneu, ci în practică acestea se execută numai de notar singur.

Acest procedeu s'a practicat în trecut, se practică în prezent, și ne îndreptățește a crede că se va întâmpla și în viitor, din cauză că la recrutarea primarului nu se impune nici o condițiune de capacitate intelectuală. Nu sunt rare

cazurile când primarii abia pot să-și zugrăvească semnătura și pe lângă aceasta chiar cei care și-ar da osteneala a se forma în această direcțiune, nefiind stabili în acest post, până a se iniția le expiră mandatul și sunt înlocuiți cu alții, neajungând niciodată să avem un conducător destoinic al oficiului stării civile.

Acest inconvenient s'a semnalat și de către Dl. Al. Buha. președintele Uniunii notarilor, prin telegrama trimisă Dlui Ministru de Interne, cu care cerea menținerea notarului ca ofițer al stării civile — căci în Ardeal și în prezent notarul este ofițer al stării civile — până la eventuala modificare a legii administrative, care s'a și luat în considerare după cum reese din telegrama — răspuns, prin care Dl. Ministru de Interne răspunde că a supus corpurilor legiuitoare acest deziderat sau prelungirea actualii stări cu cel puțin un an.

Situația primarului fiind exact aceeași atât în vechiul regat cât și în Transilvania, ar fi de dorit ca, cu ocazia modificării legii administrative, să se țină seamă de aceste inconveniente, atribuindu-se calitatea de ofițer al stării civile notarului, singurul indicat a îndeplini acest serviciu — lucru ce-l face și acum — căci în caz contrariu, ar dăinui la infinit aceeași stare de lucruri, pe care cred că nici un cunoscător al realității nu o aprobă.

Inchei prezentul articol, cu speranța că-și va produce ecoul, căci numai remediindu-se cel puțin în parte aceste inconveniente, ne putem aștepta la progresul comunelor rurale, care formează temelia statului.

M. Demetrescu
notar Intorsura Doljii

Un răspuns.

Citind Administrația Română No. 2 din 15 Ianuarie 1927, la titlul „salarierea și asimilarea notarului”, am văzut că colegul din Oltenia regatului, să desbrace de ori ce considerente și începe să improaște cu vorbe întreg corpul notăresc din vechiul regat bazat că n'are cultura necesară menirii lui și că numai Dsă ar corespunde timpului fiind baccalaureat.

Art. 116 din Legea org. com. Rurale spune: Pentru a fi numit notar trebuie să prezinți certificatul de absolvire a școalei de notari, iar ca să fii admis pentru a urma cursul școalei de notari, Regulamentul pentru funcționarea școalelor de notari spune: că candidatul trebuie să prezinte pe lângă celelalte acte și certificatul de absolvire a cursului primar, legiuitorul n'a cerut

cursuri secundare și nici academice.

Ori Dsă voește să facă atâtea clase de notari după cultură? sau să fie sălarizat pe baza culturai ce posedă? Nu! pentru mine este tot una notarul baccalaureat cu cel absolvent al școalei de notari, pentru că acea muncă depune și unul și altul și are aceiași răspundere morală și materială în fața justiției ambii.

Art. 62 din Legea statul funcț. publici spune tocmai contrar, că acei care la 1916 se găseau în serviciu, chiar dacă n'au titlurile cerute pot înainta până la gradul de director inclusiv.

Un lucru ciudat pare, că de-și notar de la 1915 n'am putut auzi și citi unde-va că în regatul vechiu ar fi notari baccalaureați!!! Am văzut și sunt destul de

convins că printre elevii de la școala de notari să găsească unii care posedă 2—4 cl. secundare.

După părerile Dsale ar trebui ca toți preoții bătrâni care doar știe să citească literile slavone vechi și cei care au 4 cl. de siminar să fie deshirotoniști (despopiți) pe motiv că astăzi preoților li-se cere 8 cl. siminare și teologia și cu învățătorii la fel.

E just că mare majoritate din pretori sunt absolvenți a cursului primar și când zic aceasta, zic pentru absolvenții școalelor de notari din vechiul regat care au depus examenul de capacitate pentru funcția de pretor drept câpătat prin art. 212 din Legea comunală din 1908 și pe care legiuitorul l'a apreciat foarte bine și cu ferma convingere, căci pretorul devenit din notar își cunoaște cu prisosință menirea și misiunea lui. Veni-va timpul când să învieze legiuitorul din 1908? eu cred că da și cât de curând.

Cât privește pentru salar mă asociez cu părerile colegului.

Și pentru a pune capăt tuturor acestor î-mi dați voie să-mi dau și eu părerile mele:

Lupta pentru întărirea și consolidarea corpului notăresc trebuie să se dea de toți notarii din întreaga România Mare, de toți acei care intră în cadrul statulelor funcționarilor publici, căci un drept câpătat pe baza unei diplome e un drept al meu, e un drept câpătat, e un drept care trebuie să mi-se recunoască.

Notarul din ținuturile alipite și cel din vechiul regat absolvent al școalei de notari, e tot notar, nu există o distincție notar bacalaureat sau notar cu 4 cl. pr. sau abs. șc. notari etc.

Notarii din ardeal sunt superiori în cultură nimic de zis, dar aceasta se datorește statului sub care au trăit și condițiunile de admisibilitate ce li s'a cerut.

Nu se cere notarului, filozofia, algebră, limbi străine etc. ci cunoașterea legilor și regulamentelor și executarea lor, căci legiuitorul a avut în vedere când a înființat școalele de notari în regat, că de-și timpul

scurt de un an; iar materia prea multă aproape să nu poți s'o termini, să te supună și la un examen de capacitate destul de serios dat în fața unui Domn Membru de la Cons. Ad. Perm., care era imparțial și câți crezi că eșea cu succes? seria mea 1913—1914 din 68 candidați 11 reușiți la Tg.-Neamț, Pancin 1, Curtea de Argeș 4, și Tg.-Jiu nici unu, cea dintâi sub presidenția Dlui Alex. Crăsnaru, Preș. Cons. Ad. Perm.

Așa dar nu putem zice că un notar absolvent școalei de notari n'are pregătirea suficientă funcției lui, dovada a făcut mai mult cu ocazia examenilor de pretor când vedeau că notarul a făcut o teză excelentă, la oral răspundea la toate întrebările sigur și îl vedeai declarat „rensat”; iar licențiatul în drept „căzut”.

Așa că nici notarul din regat nu-i poți zice că e o zdreanță, sau să nu-i dai nici o considerație că n-au cultură!

Câți ofițeri nu avem cu 2—4 cl. primare și care în timpul războiului au făcut viteji fiind scriși în istoria neamului? Câți poeți nu avem tot cu aceleași studii de 4 cl. primare? Cultura ș'o poate face omul și singur fără a urma o școală.

Prin urmare cred că nu v'om lupta pentru alt ceva de cât pentru consolidarea corpului notăresc, făcând un zid puternic pentru a-ne susține drepturile ce avem de revendicat, căci proverbul spune: „că undei unul nu-i putere . . . unde-s doi putere crește . . .”

Prin unire și muncă v'om învinge totul.

„Voi colegi din vechiul regat lipiți-vă de subitul nostru președinte D-l Alex. Buha și alături de colegii din ținuturile alipite spre a duce lupta până la sfârșit, văzând odată lumina cea de mult așteptată.

Dușmănia și ura dintre noi să dispară, că sângele apă nu se face.

Dumnezeu cu noi și înainte spre progres.

C. N. N.

Notar stabil cl. I.

Durostor. Cadrițaler.

Unificarea actelor de stare civilă.

Urmare articolului referitor la actele stărei civile, publicat în numărul 20—1926 al revistei „România Administrativă” și amintit în numărul 2—1927 aceeași revistă, la care am anexat formulare de acte civile din Ardeal, pentru nașteri, căsătorii și morți ca fiind bune a se extinde și în Regatul vechiu, este simplu de înțeles că sunt cele mai vizate a înlocui diferitele sisteme ce sunt astăzi în uz după legile Rusești, Austriace etc. Rostul redactării actelor de stare civilă cu prea multe

fraze după cum sunt ale v. Regat, nu este de loc întemeiat, pe câtă vreme un act conținând numai strictul necesar (date, nume, etc.) dacă este format în baza unei legi, face suficientă dovadă despre evenimentele celor trei faze de existență, naștere, căsătorie, și moarte.

În Ardeal, prima fază se înregistrează în registrul pentru nașcuți, după formular No. 1 a doua fază căsătorii form. No. 2 și a 3 fază moartea după form. No. 3 înșirate aici.

Mod. 1 născuți Ardeal

No. curent	Timpul, anul, luna, ziua și ora înregistrării	Timpul, anul, luna, ziua și ora nașterii	Numele de botez, sexul religia copilului	Numele și prenumele, ocupația (profesia sau meseria) domiciliul		Religiunea	Vârsta	Locul nașterii în caz că nașterea nu s'a întâmplat la locuința mamei	Eventuale observațiuni înainte de semnare. Semnături	Inscrieri ulterioare. Rectificări.
				părinților						
1	2	3	4	5		6	7	8	9	10

Mod. f) căsătorii Ardeal.

No. curent	Locul și timpul anul, luna, ziua și ora căsătoriei	Numele și prenumele, ocupația (profesia sau meseria, religia, vrâsta, domiciliul		Numele și prenumele părinților	Numele și prenumele părinților	Numele și prenumele, domiciliul martorilor de căsătorie	Declarațiuni relative la încheierea căsătoriei. Eventualele observațiuni înainte de semnare. Semnături.	Inscrieri ulterioare. Rectificări.
		mirelui						
1	2	3		4	6	7	8	9
		Născut			Născut		S. Constantinescu ca ofițer al stării civile, a declarat de căsătorii (soți de căsătorie după lege) pe părțile aici numite și prezente deodată după ce acestea înaintea și în fața celor doi martori au declarat personal și fie care deosebit că încheie căsătorie unul cu altul. Martor..... Soț	
		Domiciliul.....			Domiciliul.....			Martor..... Soție
							Ofițerul stării civile	

Mod. 2. acte deces

No. curent	Timpul, anul, luna, ziua, ora, înregistrării	Timpul, anul, luna, ziua, ora decesului	Numele și prenumele, ocupația, profesia sau meseria, domiciliul	Religia	Vârsta	Numele și prenumele soției, soțului	Numele și prenumele părinților	Locul decesului dacă decesul nu s'a întâmplat la locuința decedatului	Cauza decesului	Eventuale observațiuni înainte de semnări. Semnături.	Inscrieri ulterioare. Rectificări
1	2	3	4	5	6	6	7	9	10	11	12
										Declarant..... Ofițerul st. civ.	

Vedem din aceste imprimare că conțin numai date necesare, toate tipărite estetic, urmând numai a se completa rubricile de ofițerul stării civile; deci aceste formulare după cum sunt concepute nu au nevoie de nici o suprimare sau adăugire, doar atât se va crede necesar de onor comisiune că pentru fie care caz, ambele registre să fie originale, și ce privește viza lor ar putea rămânea și mai departe în competența d-lui subprefect. Fiind bine alcătuite, nu interesează într'un

mic origina, chiar dacă tradiția ar interveni ca factor de orientare; ce este bun al inamicului e necesar a se însuși dacă se intenționează a se pune temelii solide și trainice acestei țări menite a avea un viitor. Noi din Regatul vechiu rămași în urmă cu progresul avem și motive serioase a ne desvolta pe toate tărâmurile de activitate și muncă publică, servindu-ne de experiența popoarelor din occident care s'au desvoltat în deplină libertate, în timpul când noi până la 1877 ascuteam

iertăganele pe malul Dunărei oprind invaziile în occident. Nu a rămas fără folos abnegația, spiritul de sacrificiu și ideea de ordine și neam a strămoșilor care lacărau la gândul că o mare sărbătoare se va prăzumi peste mormintele lor, simțeau însă mângăerea dulce că urmașii nu vor mai fi siliți să-și oprească zborul gândului la zidurile Carpaților și malurile Prutului, mereu liniștiți în convingerea că mormintele lor vor fi binecuvântate de cântecul dulce al înfrățirii tuturor, că țărâna acestor morminte va tresare la acordul dulce al horei celei mari :

Eu ți-s frate, tu-mi ești frate
In noi doi un suflet bate

Și iată că România marilor noștri visători a devenit o realitate, după zicătoarea că vița de vie tot învie. Ne oprim aici? Nu! Să ne întărim în hotărârea neștrămutată de a lucra pentru întărirea ei. Se mai găsec și avizi de glorie efemere, însă se cunosc și se pot înconjura, căci labirintul tranșelor a dat multe învățături, de aceia au părerea oamenilor de bine, să se dea instituțiilor oameni și legi practice cu menire a contribui la normarea ramificațiilor de muncă, potrivite timpului, întrebuințat metodic, spre folosul obștesc, căci mulțimea anonimă?!? în frământările mari pentru existență, așteaptă o soluționare imediată a intereselor când vin în contact cu autoritățile și fiind că dv. d-le profesor sunteți convinși de strictele necesități ce trebuiesc îndeplinite și pe care le înțelegeți prin iubire și iubiri prin înțelegerea aproapelui, scriu mai jos și formulele actelor de stare civilă din V. R. gat ce formează a fi înlocuite, cu acele existente în Ardeal.

Act de Naștere.

Din anul una mie nouă sute douăzeci și șapte
No. 1 luna Ianuarie în douăzeci și șapte zile la orele 10
dimineața.

În ziua de douăzeci și șase ale prezentei luni, la orele trei după amiază s'a născut la casa părinților săi din satul Grintieș Comuna Bistricioara județul Neamț, un copil de sex bărbătesc, căruia i-s'a dat pronumele de „Dumitru“ numele de familie fiind Simionescu.

Fiu legitim a d-lui Aurel Simionescu în etate de patruzeci ani și a nataliei Simionescu născută Alexandrescu în etate de douăzeci și cinci ani, ambii de profesie agricultori domiciliati în comuna Bistricioara, județul Neamț. Nașterea ne-a fost declarată de tatăl care ne-a prezentat copilul.

Această declarațiune ne-a fost făcută în prezența martorilor.

Ion Pascu de ani patruzeci, de profesie tâmplar și Ștefan Micu de ani cincizeci de profesie zugrav, ambii domiciliati în comuna Bistricioara,

județul Neamț, care după ce li-s'a cetit actul, l'au subscris declarantele propriu, iar martorii prin punere de deget neștiind carte și cu noi Ion Alexa ofițerul stărei civile al comunei Bistricioara, județul Neamț.

Declarante.....

Martorii {

Ofițerul stărei civile,

Act de Moarte.

No 1 Din anul una mie nouă sute douăzeci și șapte luna anuarie, ziua douăzeci și două, orele nouă dimineața. — În ziua de douăzeci ale prezentei luni, pe la orele unu după amiază, a încetat din viața la casa sa din satul și comuna Babalinta, județul Neamț, d-l Ion Neagu în vârste de șapte zeci ani de profesie agricultor, născut și domiciliat în comuna Buhalnița, județul Neamț, căsătorit cu Elena Neagu, născută Boeriu, de profesia agricultoară, domiciliat în comuna Buholnița, județul Neamț, fiu al defunctului Vășile Neagu și a defunctei Catarina Neagu, născută Plopeanu. Moartea a fost verificată de noi înșine. Aceasta declarațiune ne-a fost făcută de următorii martori: Ion Roată de patruzeci ani și Nicolae Cireș de ani șasezeci, ambii de profesie agricultori, domiciliati în comuna Buholnița, județul Neamț, vecini defunctului, care după ce li s'a cetit actul l'au subscris martorii prin punere de deget neștiind carte și cu noi..... ofițer stărei civile al comunei Buholnița județul Neamț.

Martori {¹⁾
{²⁾

Ofițerul stărei civile,

Act de Căsătorie.

No 1 Din anul una mie nouă sute douăzeci și șapte, luna Ianuarie ziua douăzeci și nouă la orele zece dimineața. D-l major necăsătorit în etate de douăzeci și unu ani, de profesie agricultor născut și domiciliat în comuna Tulgheș, județul Neamț; fiu al d-lui și al d-nei născută ambii de profesie agricultori domiciliati în comuna Tulgheș județul Neamț și d-ra minoră necăsătorită în etate de optsprezece ani, fără profesie născută în comuna Filioara județul Neamț și domiciliată în comuna Tulgheș, județul Neamț, fiica a defuncțiilor și născută Tutorele legal al viitoareii soții au fost de față și a consimțit la această căsătorie.

S'au infățișat înaintea noastră spre a li se celebra căsătoria. Văzând că s'a făcut în termen publicațiunile cerute de lege și că nu s'a ivit nici o opoziție la aceasta căsătorie. Având în vedere, că martorii mai jos arătați declară că viitorii soți nu sunt rudeni gradul oprit de lege și că se căsătoresc acum ambii pentru prima oră. Având în vedere că părțile la întrebările ce le-am făcut ne-a declarat că s-a făcut un contract de căsătorie (act dotal) autentificat de judecătoria Tulgheș sub No. 4167 din 27 Ianuarie 1927. Noi ofițer de stare civilă al comunei Tulgheș, județul Neamț, am dat în auzul tuturor celor de față citire actelor cerute de legi și regulamente, parafate și oprite la dosarul No. 1 al căsătoriei cuprinzător de 15 file, precum și art. 194, 195 și 196 c. civ. de la cap. IV. al titlului „Despre căsătorie” despre drepturile și datoriile respective ale soților, apoi am întrebat pe fie care din viitorii soți unul după altul dacă voesc a se lua prin căsătorie și la întrebarea făcută fie care din ei a răspuns separat: da. În urma acestora am pronunțat în nu-

mele legi că părțile sunt unite prin căsătorie. Toate cele de mai sus s'au făcut în casa comunală în prezența ceruților doi martori și anume: de ani și de ani ambii de profesia agricultori, domiciliați în comuna Tulgheș, județul Neamț, cel dintâi din partea soțului, iar cel de al doilea din partea soției și după ce am dat citire acestui act în auzul celor de față, Noi l'am scris împreună cu acestia. Soția și întâiul martor neștiind carte au semnat prin punere de deget.

Soții {

Tutore soției {

Martori {

Ofițerul stării civile,

după cum am arătat mai sus actele se scriu în dublu exemplar deodată în prezența părților, dar câți funcționari conduc, în afară de alte multe, aceste registre! unul singur, notarul!

Ottocar Manoliu
notarul comunei Corbu,
județul Neamț.

ORDONANȚE CU CARACTER ADMINISTRATIV

MINISTERUL CULTELOR ȘI ARTELOR

FERDINAND I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate:

Asupra raportul ministrului Nostru secretar de Stat la departamentul cultelor și artelor sub No. 1.995/927, Văzând jurnalul consiliului de miniștri No. 74/927, Văzând art. 4 din legea pentru organizarea și administrarea teatrelor naționale și controlul epectacolelor în România.

Am decretat și decretăm:

Art. I. Se aprobă de Noi următorul:

REGULAMENT

privitor la concesionarea, înființarea, construcția, instalația și funcționarea cinematografelelor în România.

Art. 1. — Concesionarea cinematografelelor, fiind acestea spectacole artistice, conform legilor în vigoare, cad în competența ministerului artelor.

Art. 2. — Concesiune de cinematograf poate primi oricare cetățean român în cadrele regulamentului de față, societățile culturale și de binefacere recunoscute ca persoane morale, apoi comunele rurale și urbane.

Art. 3. — Persoanele particulare cari doresc o asemenea concesiune, vor înainta prin primăria locală, ministerului cultelor și artelor, o cerere în acest scop la care se va alătura:

- Atestat de cetățenie;
- Atestat de apartenență;
- Atestat de moralitate;
- Opinia comisiunii edilitare asupra localului;
- Avizul uniunii generale a cinematografiștilor din România.

Art. 4. — Cererea petiționarului dimpreună cu anexele și opiniunea primăriei, se va înainta de către primărie ministerului artelor, de unde vor primi rezolvarea în maximum 30 zile.

Art. 5. — Societățile culturale și de binefacere cari doresc asemenea concesiuni, se vor adresa direct ministerului artelor, alăturând la cerere un exemplar din statutul și legea, prin care li s'a recunoscut calitatea de persoană morală.

Art. 6. — În cazul că pentru o localitate care cere concesiunea și din partea unui particular și din partea unei societăți culturale, concesiunea va primi-o cu preferință societatea culturală petiționară.

Art. 7. — Casele cu filme (locațiune) fiind în strânsă legătură cu cinematografele, vor avea deasemenea obligamentul a-și cere concesiunea de funcționare în România dela ministerul cultelor și artelor.

Art. 8. — Concesiunea se cere direct dela minister printr'o petiție arătând;

- Numele orașului în care se stabilește;
- Numele conducătorului casei;
- Casa ce o reprezintă;

d) Raionul de activitate;

e) Eventuale condițiuni speciale, dacă sunt.

Art. 9. — Toate cinematografele și casele de filme concesionate și prin aceasta recunoscute de ministerul cultelor și artelor se vor constitui în o uniune de breaslă sub auspiciile acestui minister, având drepturile de cameră sindicală în meseria lor.

Art. 10. — Această uniune pe lângă apărarea intereselor ei speciale va înființa și susține o școală pentru pregătirea tinerilor cari doresc să se decida practicării meseriei de cinematograf.

Art. 11. — Modalitățile de înființare, funcționare și atribuție se vor reglementa printr'un regulament special întocmit de către minister și uniune.

Art. — 12. — Toate cinematografele în general, trebuie să fie clădite din material necombustibil sau din material astfel impregnat încât să devină neinflamabil.

Art. 13. — În ce privește mărimea sălei nu se vor admite sub nici un cuvânt mai multe locuri în sală (parter, loje, balcoane și galerii) decât câte vor ieși din împărțirea volumului de metri cubi prin patru, astfel ca fiecare persoană să aibă minimum de 4 m. c., aer.

Art. 14. — Fiecare sală de cinematograf trebuie să fie precedată de o sală de așteptare igienică și confortabilă. Intrările exterioare vor trebui să fie acoperite și amenajate estetic, coridoarele de trecere vor trebui să aibă ieșiri la ambele capete. Coridoarele vor avea o lărgime de cel puțin 1.50—2 metri. Aceasta lărgime va trebui să o aibă și scările de urcare și scoborâre cari vor fi clădite din materiale necombustibile.

Art. 15. — Fiecare sală de cinematograf va trebui să aibă cel puțin 3 ieșiri și anume: una la mijloc și câte două de ambele laturi. Numărul ieșirilor se va calcula în proporția de câte o ieșire la 150 persoane. Ușile de ieșire vor trebui să fie cel puțin 150 cm. largi și să se deschidă în afară. Vestibulele vor avea în total ieșire liberă 2/3 din fațadă.

Art. 16. — În fața ieșirilor e strict interzis a pune bare, a aranja vitrine sau gherete. Siguranța publicului din sală trebuie să primeze oricărui control sau mijloc de câștig, aceasta sub pedeapsa închiderii localului.

Art. 17. — Sălile de cinematograf cu balcoane sau etaje suprapuse, vor trebui să aibă ieșiri directe de fiecare etaj cu scări construite din material neinflamabil de cel puțin 1.50—2 m lărgime.

Art. 18. — Scaunele vor fi solid fixate la sol, precum și unele de altele pentru ca deplasarea și răsturnarea lor să fie cu neputință. Este cu desăvârșire oprită instalarea de scaune portative sau suplimentare.

Art. 19. — Scaunele vor fi amenajate paralel cu pânză de proiecțiune în rânduri paralele. Din 10 în 10 scaune dela primul rând, se vor lăsa culoare de circulație de cel puțin 1 m. lățime. Deasemenea de jur împrejurul sălii se va lăsa un culoar de cel puțin 1 m.—1.50—2 m. lățime, Aceasta în vedere că în caz de in-

cendiu sala să poată fi evacuată în maximum 2 minute.

Art. 20. — Distanța dintre rândurile de scaune trebuie să fie de 45 cm. dela partea cea mai ieșită a scaunului, iar lățimea minimă a unui scaun trebuie să fie de 50 cm.

Art. 21. — Sala de cinematograf trebuie să fie iluminată cu electricitate.

Art. 22. — Instalația de luminare se va face conform normelor stabilite de către primărie.

Art. 23. — Sălile de cinematograf trebuie să fie prevăzute cu pisoare și closete comode și igienice, atât pentru bărbați cât și pentru femei. Se dă ca normă de strict necesar pentru 150 de spectatori un closet și pentru 100 spectatori un pisoar.

Art. 24. — Fiecare sală de cinematograf va fi prevăzută cu ventilatori a căror capacitate va fi astfel calculată ca la fiecare sfert de oră aerul să poată fi primenit complect. Ventilatoarele trebuie astfel aranjate ca să nu producă curent și să nu jeneze pe spectatori.

Art. 25. — Fiecare sală de cinematograf va fi prevăzută cu guri de apă și cu furtunuri bune, cel puțin două de fiecare latură. Ele trebuie să fie astfel aranjate, încât la orice parte ar izbucni incendiul să fie ajuns cu furtunele. Furtunele vor fi aranjate în cutii pe cari se va nota „gura de incendiu“. Pe lângă furtun, cinematografele vor fi prevăzute și cu aparatele de stingere patente, iar personalul va fi instruit cu mănuirea lor.

Art. 26. — În comunele urbane sau rurale fără canalizare, gurile de apă pot fi înlocuite cu o pompă portativă și cu cantitatea de apă necesară stingerii focului, în butoaie, apoi cu găleți de apă proporțional cu mărimea cinematografului. Se dă ca minimum o găleată la 50 de spectatori.

Art. 27. — Toate sălile de cinematograf vor fi prevăzute cu lumini de siguranță și anume deasupra fiecărei uși de ieșire. Lângă fiecare lampă va fi scris cu litere mari „ieșire“, iar pe ușile destinate ieșirii forțate „ieșire în caz de pericol“. Toate ieșirile vor rămânea tot timpul descuiate sub sacțiunea închiderii localului.

Art. 28. — Încălzitul fiecărei săli de cinematograf va fi de preferință încălzit central. Se admit însă și sobe de teracotă cu gurile de lemne spre sala de așteptare sau coridor.

Art. 29. — Aparatul de proiecțiune va fi instalat într'o cabină construită absolut numai din material neinflamabil sau metal. Cabina va avea o dimensiune de 2.50×2.50×2.20 m. Ea trebuie să fie clădită cu totul separat de cinematograf și la un așa loc, ca în caz de incendiu să nu împiedecă publicul la ieșire. Distanța între cabină și primul spectator trebuie să fie de cel puțin 1.50 m.

Art. 30. — Deschiderile făcute pentru trecerea razelor luminoase, vor fi prevăzute cu obloane metalice

manevrabile, atât din interior cât și din exterior. Ușa cabinei va fi din metal cu ivor manevrabil din ambele părți.

Art. 31. — Intre condensatorul de lumină și peliculă, se va pune un rezervor de apă, al cărui conținut nu va putea fi sub 2 litri. Prin acest rezervor va circula apa încontinuu sau o altă soluție, care absoarbe razele calorifere: ca soluție de piatră acră cu apă destilată. Se poate face excepție numai la aparatele cari sunt prevăzute cu dispozitive speciale cari în mod automat sting filmul aprins.

Art. 32. — Conductele de aducerea curentului vor trebui să aibă o secțiune de cel puțin 1 mp pe amper, iar la pătrunderea în cabină vor fi protejate printr-o învelitoare izolată.

Art. 33. — Partea mlădioasă va avea lungimea necesară regulării aparatului. Aceasta parte însă va trebui să fie izolată. În nici un caz conductele de aducere sau trimitere a curentului nu va fi permis să treacă prin apropierea reostatului.

Art. 33. — Lămpile mobile și firele simple sunt interzise. În cabină conductele vor fi despărțite și înținse pe izolator.

Art. 35. — Tabloul de distribuție aflat în cabină va fi inezestrat cu un întreruptor bipolar și cu întreruptor de curent la fiecare pol. Aceleași aparate de siguranță vor fi așezate la ieșirea conductelor plecând din cabină.

Art. 36. — Fiecare cabină va fi prevăzută cu un aparat exterior de 10 litri, 2 sifoane de apă gazoasă, o pânză patrată de 1,5×1,5, toate acestea la îndemână operatorului și o căldare cu apă.

Art. 37. — În cabină nu va mai fi de cât banda de serviciu. Celelalte bande vor fi închise în cutii metalice, așezate în loc izolat atât de cabină cât și de public.

Art. 38. — Este strict interzis, sub pedeapsa închiderii localului a aranja grupele electrogene și motoarele cu gaz sub locurile publicului.

Art. 39. — În jurul nici unei clădiri de cinematograf nu vor putea fi magazii de lemne, de benzină, de filme sau alte materii ușor inflamabile.

Art. 40. — Fiecare cinematograf va fi prevăzut cu o mică farmacie, care trebuie să conțină medicamente prime, necesare ori cărui accident.

Art. 41. — Cinematografele de vară vor fi prevăzute cu adăposturi acoperite pentru caz de ploaie. Toate acoperișurile vor fi din material neinflamabil și destul de încăpătoare pentru a putea adăposti cel puțin $\frac{1}{4}$ din numărul spectatorilor.

Art. 42. — Intreaga suprafața pentru spectatori va fi podită cu lemn sau pietriș curat, de cel puțin 5 cm grosime.

Art. 43. — Numărul locurilor la cinematografele

de vară va fi astfel stabilit, ca spectatorul să poată fi cât mai comod.

Art. 44. — Fiecare cinematograf va avea un plan care va cuprinde :

a) Clădirea cinematografului întreg, sala și dependențele sale.

b) Numărul total al scaunelor și culoarele printre scaune și jur împrejur ;

c) Intrările și ieșirile ;

d) Gurile de apă și instalațiile de incendiu ;

e) Locul cabinei de proiecțiune, situația ei în raport cu spectatorii.

Acest plan va fi refăcut în 4 exemplare, din care unul se va transpune ministerului de culte și arte dată cu cererea ei, cu opiniunea comisiei edilitare a orașului, care trebuie să se pronunțe asupra tuturor chestiunilor în ce privește clădirea sub toate raporturile. Al doilea plan după primirea concesiunii se va da primăriei, al treilea se va da postului de pompieri, iar al patrulea va fi încadrat și pus în vestibulul cinematografului.

Art. 45. — Toate filmele de cinematograf înscenate în țară sau importate din străinătate, vor fi înainte de rulare supuse spre cenzurare comisiei centrale de cenzură.

Art. 46. — Comisia de cenzură e compusă din un reprezentant al ministerului artelor, un reprezentant al ministerului de interne, un reprezentant al siguranței generale, un reprezentant al tuturor societăților culturale din țară și un reprezentant al uniunii generale a cinematografiștilor din țară. Acești doi reprezentanți din urmă vor fi numiți de către ministerul artelor pe câte un ciclu de cinci ani.

Art. 47. — Fiecare cinematograf e obligat a rula filmul nouăților culturale zilnic. Filmul va fi scurt de maximum 300 m și se va plăti cu prețul de cost.

Concesiunea de lucrare și exploatare a filmului cultural se dă din partea ministerului de culte unei sau mai multor societăți culturale din țară.

Art. 48. — Fiecare cinematograf din localitate unde sunt școli secundare sau asimilate acestora, e obligat a da cel puțin un matineu școlar săptămânal cu prețuri reduse pentru elevi. Filmul ce se rulează va fi instructiv și văzut prealabil de directorii școalelor din localitatea respectivă: cari dacă este cazul pot să-l oprească.

Art. 49. — Cinematografele concesionate societăților culturale vor obține din partea ministerului de finanțe, reducerea impozitului de 26% la 10% intrucât venitul cinematografului se întrebunțează pentru scopuri culturale. Cererile pentru reducere se vor înainta prin ministerul artelor.

Art. 50. — Pentru majorarea veniturilor Statului în mod mai efectiv din întreprinderile de cinemato-

grafe se interzic cu desăvârșire toate monopolurile și cartelele din această breaslă.

Art. 51. — Controlul asupra cinematografeilor și al exercită ministerul cultelor și artelor prin:

- a) Delegații săi speciali;
- b) Primăria din localitate;
- c) Autoritatea polițienească.

Acestor delegați li se vor rezerva din partea proprietarilor de cinematografe, locuri din cele dintâi prealabil hotărâte.

Art. 52. — Oricare casă de filme care va pune în locațiune filme necenzurate de comisia centrală, sau filme fără drept de monopol în România va fi pedepsită cu închiderea casei și retragerea dreptului de a exista în țară.

Orice casă de filme și cinematograf care nu se va acomoda acestui regulament, în ce privește concesionarea, va fi pedepsit pentru prima oară cu o amendă până la 5.000 lei, iar a doua oară cu închiderea localului.

Art. 53. — Toate deciziunile și regulamentele contrarii acestui regulament, sunt și rămân abrogate.

Art. 54. — Toate cinematografele și casele de filme se vor conforma acestui regulament și anume în ce privește concesionare în 30 zile dela data publicării în ce privește localul în 180 zile.

Art. II. Ministrul nostru secretar de Stat la departamentul cultelor și artelor este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a dispozițiilor prezentului decret
Dat în București, la 27 Ianuarie 1927.

FERDINAND

Min. cult. și art.
V. Goldiș.

Nouii norme pentru impozitul agricol, și pe clădiri.

Ministerul de finanțe a completat instrucțiunile relative la legea pentru revizuirea impozitului pe venitul proprietăților agricole și clădite cu următoarele noi indicațiuni transmise administrațiilor financiare din întreaga țară:

1. Pentru proprietățile agricole categoria 1—6 care au suferit schimbări prin diviziune schimbare de proprietari, mod de exploatare, absenteism sau alte împrejurări, ce justifică modificări în impuneri, fie în ce privește proprietatea în sine, fie în ce privește cota, acestei modificări nu se vor putea face de cât prin comisiuni.

Principiul legii pentru revizuire este de a se între veniturile stabilite la recesământul din 1923 și el trebuie respectat chiar în cazurile când se modifică și celalte condițiuni de impunere.

Modificările în ce privește cota pentru proprietățile agricole care au fost arendate, sau în ce privește pe

proprietarii absenteiști, se fac din oficiu, în cazurile când nu s'au dat declarații. Modificările în ce privește, însă, întinderea și schimbarea proprietarilor, se vor face numai pe bază de declarațiuni și acte, conform art. 94 din lege.

În toate aceste cazuri citarea părților, cum și comunicarea deciziunilor comisiunilor de impuneri se va face cu procedarea prevăzută de art. 98.

Impuneri dictate de reforma administrativă

2. La punctul j din instrucțiunile anterioare tipărite, se arată că pentru clădirile din comunele urbane care, prin reforma administrativă, au devenit rurale, se va urma regimul aplicat clădirilor rurale, iar pentru cele care, din rurale au devenit urbane, se va aplica regimul celor urbane. În ce privește prima categorie nu se pot ivi dificultăți în evaluarea veneturilor și impunerea lor, întrocât instrucțiunile precizează normele de procedare.

În ce privește însă cea de a doua categorie, adică a clădirilor din comunele rurale devenite urbane, se ivesc dificultăți provenite mai ales din lipsa elementelor ce servesc la evaluare și impunere, întrocât asemenea clădiri fuseseră în mare parte scutite pe baza art. 17 pt. 1 alin d din lege și § 30 din instrucțiuni.

Pentru această categorie de proprietari, cari trec dela un regim de scutire la unul de impunere, este necesar să se procedeze în așa fel în cât această schimbare să nu apară prea împovărătoare.

Bineînțeles că scutirea prevăzută de art 17 pt. 1 alin. d. numai poate avea loc. Totuși clădirile situate în comunele devenite urbane, formate însă aproape în total de agricultori, sau în sate ori cătune, cari, deși sunt încorporate la orașe, sunt însă cu totul izolate de ele și compuse în majoritate din agricultori, vor continua să fie scutite, dacă bineînțeles au mai puțin de 3 camere aplicându-se în această privință dispozițiunile § 30 din instrucțiuni.

Clădirile pentru comerț sau industrie

Celalalte clădiri, care au mai mult de trei camere sau sunt ocupate pentru exercitarea unui comerț sau industrie și nu se găsesc în condițiunile celor arătate în aliniatul precedent, sunt considerate ca imobile urbane și pentru ele evaluarea veniturilor și stabilirea impozitelor se va face pe baza dispozițiilor generale cuprinse în instrucțiunile atașate la legea pentru revizuire.

Elementul de seamă ce se va avea în vedere, în acest scop, îl constituie venitul înscris în matriculă la recesământul din 1923 pentru acele imobile cari la acea dată erau impozabile, cum și veniturile actualmente constatate pe baza contractelor de închiriere în vigoare. Se va face deci comparație cu aceste imobile și ținându-se seamă de situația specială în care se află fiecare din imobilele ce devin acum impozabile, și, potrivit distincțiunilor prevăzute în instrucțiuni, se va proceda la evaluarea veniturilor lor. Ministerul recomandă însă ca evaluarea să se facă cu moderațiune, avându-se în vedere situația specială în care se găsește această categorie de clădiri care trec acum la un regim de impunere.

ACTIVITATEA REUNIUNILOR JUDEȚENE.

Memoriul

Reuniunii notarilor comunali și cercuali din județul Alba, în care cer a se ținea seamă la modificarea legii administrative de următoarele.

1. Unul din defectele cele mai mari ale legii; lipsa de continuitate, să se asigure prin aceea, că se sistematizează la Ministerul de Interne un post de secretar general administrativ, numit pe viață, și în fiecare județ un prefect administrativ (subprefectul de azi) numit iar pe viață

2. Pretura veche din Ardeal să se reînființeze și să i-se dea toate contravențiile. Să se înființeze în fiecare plasă un consiliu de plasă, la care să se înainteze toate conclusele comunelor rurale ce cad sub aprobare și numai cele ce vor fi apelate, să meargă la județ.

3. Pentru comunele rurale să se facă lege separată, pentru-că altcum dispozițiile ce se iau în comun pentru orașe și sate, în comunele rurale nu se vor putea executa.

4. Toate atribuțiunile și drepturile ce privesc în lege persoana primarului să se modifice în acel sens că în comunele rurale acele atribuțiuni și drepturi le are primarul și notarul împreună.

5. Primarului dela sate, care e țaran și se ocupă cu economia, nu i-se poate da drepturile și atribuțiunile primarului urban.

6. Oșier al stării civile în comunele rurale poate fi numai notarul, nu numai pentru-că e singurul funcționar calificat și reprezentant al statului, dar și pentru-că căsătoriile se fac tot cam pe o vreme, când notarul nu poate fi în același timp în 4—5 comune deodată, ca să ajute pe primar.

7. Primarului rural să nu i-se dea însărcinări scripturistice, cari reclamă cunoștință de lege și mai multă carte, ci să fie concretizat numai cu aceea ce de fapt poate face.

8. Secretarul din legea administrativă să se ștergă cu totul, și lângă notari să se înființeze ca în trecut (în Ardeal și Banat), posturi de subnotar, practicant, cancelist etc. — Altcum între secretari și notari se vor ivi în dauna comunei și administrației frecări personale, cu atât mai multe, cu cât atribuțiunile secretarului nu sunt precisate nici în lege și nici în vre'un regulament. Dacă totuș s'ar lăsa secretarul, acela să fie subordonat notarului.

9. Corespondența oficioasă să vină la adresa notarului sau a primăriei și nu la adresa primarului, pentru-că el neavând birou, acea corespondență poate ajunge la primar acasă și se poate pierde sau da uitării.

10. Satele din Ardeal și Banat să se unifice cu cele din Vechiul Regat. Să luăm opul „Impărțirea ad-

ministrativă a României“ și vom vedea următoarele: La pagina 248—250 vedem că județul Putna are 71 comune rurale cari constau din 239 sate, până când județul Hunedoara din Ardeal, la pagina 202—204, constă din 415 comune rurale și nici un sat, ceiace dovedește că satele din Vechiul Regat, în Ardeal sunt luate de comune rurale. Aceasta este o nedreptate și o povară pentru satele din Ardeal, pentru-că fiind declarate de comune rurale sunt îngreunate cu abonament la „Monitorul oficial“, registre, imprimate și altele.

11. Notarul să fie de drept membrul și referentul consiliului comunal și al delegației permanente. Cine cunoaște administrația sătească este convins că altfel nu se poate.

12. Este lucru știut, că în Ardeal și Banat înainte de războiu, notarul era atât în calificare cât și în salar superior învățătorului. Învățătorul începea cu cl. XI de salar, până când notarul cu clasa X. Acum calificarea la notar e tot aceeași și salarul notarului este mult inferior salarului de învățător. Aceasta nu mai poate dăinui, notarul trebuie salarizat în raport cu calificarea și munca sa. Mulți notari au fost mai mult timp subnotari; la măsurarea salariului ar fi a se lua ca vechime și acel timp.

13. Notarul, cum a fost totdeauna în Ardeal și Banat, să devină iar inamovibil și să se ștergă mutarea lui, din așa zisul interes de serviciu. Notarul care nu e bun la locul său, nu e bun nici în alt loc; și dacă nu corespunde sau e păcătos, mai bine este a se destitui decât a se muta. Altcum cu mutările notcrilor vom păți ca și cu mutarea pomilor: vom muta pe notari, și vom nimici administrația comunelor.

14. Înainte de a se pune noul proiect de reformă administrativă în discuția Camerii, să se convoace o adunare a funcționarilor administrativi de carieră și să se ceară părerea lor.

Ioan Florian
pres. reun.

Nicolae Albani
secr. gen. al reun.

Mulțumită publică.

„Cartea Românească“ s. a. tipografia și librărie în Dicioșânmartin a dăruit suma de 5000 Lei care s'a trimis la sucursală băncii „Albina“ din Lugoj, pentru căminul notarilor comunali, — afară de aceea a mai donat suma de 5000 Lei și a făcut gratuit toate imprimările necesare pentru sanatorul funcționarilor administrativi și a notarilor comunali din județul Târnava-mică, care se edifică la băile din Bazna. Aceste sume le-a dăruit, ca recunoștință pentru increderea, cu care a fost onorată numită firmă din partea domnilor notari și a celorlalți funcționari administrativi din țară.

Pentru acest act marimimos, în numele corpului notarial exprimăm mulțumitele noastre librăriei și tipografiei „Cartea Românească“ s. a. din Dicioșânmartin.

Francisc Szász
președinte e Reuniunii Notarilor
din jud. Târnava-mică.

PUBLICAȚIUNI

Publicațiune.

La notariatul cercual Leș, jud. Bihor, se caută un scrietor, cu praxă în toate agendele notariale. Plata: 2000 Lei și întreținerea totală, afară de spălat.

Leș, la 4 Februarie 1927.

Notar.

Concurs.

Pentru complectarea postului de secretar notarial la notariatul Scărișoara, județul Turda, prin prezenta publicăm concurs. Retribuțiunile sunt: salar lunar 4000 Lei plus 50% din venitele lucrărilor particulare care le va face și venitele dela manipularea biletelor de vite. La caz că petiționarul va fi versat în agendele adm. și va fi capabil de a conduce adm. singur, i-se vor face și alte înlesniri de traiu.

La acest notariat mai aparține și comuna Aucșeni. Locuitorii: 8000 suflete.

Doritorii de a ocupa acest post sunt rugați a-și înainta cererile scrise de mâna proprie, acestui notariat împreună cu actele de calificare.

Notar.

Concurs.

La notariaiul Vad, plasa Bratca, județul Bihor se caută spre aplicare un secretar de notar sau un grefier vărsat în toate agendele notariale.

Retribuțiunile sunt 4500 lei lunar, locuința gratuit.

Cererile scrise de mâna proprie, prevăzute cu actele prescrise de lege, împreună cu certificatele de serviciu se vor trimite la adresa notarului cercual din Vad (Jud. Bihor).

Postul se poate ocupa imediat.

Vad, la 2 Februarie 1927.

Aron Friedmann
notar.

Concurs.

Primăria comunei Iermataneagră publică concurs pentru indeplinirea postului vacant de impiegat la notariatul comunei, retribuit conform clasei X sau XI de salarizare.

Candidații trebuie să fie absolvenți ai cursului secundar superior și să aibă praxă administrativă (se preferă cei cu diploma de notar) și să poseadă limba română verbal și în scris.

La cerere se va anexa: Estras de pe actul de naștere, certificat medical, certificat de studii, actul militar și declarația de limbile ce vorbește.

Cererile ni se vor înainta cel mai târziu până la 28 Februarie 1927.

Iermataneagră, 22 Ianuarie 1927.

Primăria comunală.

Concurs.

La notariatul cercual Archiș (la o distanță de 5 Klm. de Beliu) plasa Beliu, județul Bihor se publică concurs pentru complectarea postului de scriitor. — Se pretinde cunoașterea perfectă a limbei oficiale atât în scris cât și verbal și ca reflectantul să fie deplin vărsat în agendele administrative. — Retribuțiunile sunt: salar lunar 3000 lei, cca 1500 lei din venitele laterale și bani pentru chirie.

Cererile scrise cu mâna proprie, provăzute cu actele prescrise de lege, împreună cu certificate de serviciu se vor trimite la adresa notarului din Archiș. —

Postul se poate ocupa imediat.

Archiș, la 13 Ianuarie 1927.

Notar

Concurs.

Se publică concurs pentru ocuparea postului de scriitor comunal și acela de dactilografă la primăria comunei Rășinari Jud. Sibiu.

Scriitorul să aibă practică în toate lucrările de administrație iar dactilografa să știe scrie bine la mașina de scris.

Salar lunar pentru scriitor 3000 lei, iar pentru dactilografă după invoială.

Cererile scrise cu mâna proprie și provăzute cu actele menționate în Statutul funcționarilor publici se vor înainta primăriei comunale din Rășinari până la 28 Februarie 1927.

Cererile sosite după acest termen nu se vor lua în considerare.

Rășinari, la 18 Ianuarie 1927.

Primăria.

Publicațiune.

Cancelist de 50 ani, căsătorit, rom, cat. cu praxă administrativă de 30 ani, cu 4 cl. civile, în stare a conduce ori ce birou singur, și-ar înșchimba postul. Ofertele rog pe adresa Francisc Tôth, secretar de notar, Sânpetru-Almajului, Jud. Cluj. P. u. Hida.

Scriitor de notar cu 4 clase liceale, având 8 luni praxă în biroul notarial caut post. Cunosc și limba maghiară. Rog oferte la adresa:

Găvrila Razman
scriitor la notar Snatu
p. Moclu, Jud. Cluj.